

een geslaagd evenement

Een leerzame proloog

Eén van de meest plezierige dingen van het Bossche festival vinden wij ‚de ontmoeting‘ met de Belgische amateurfilmers. Dat wij Nederlanders in Den Bosch de gelegenheid hebben met onze filmende zuiderburen kennis te maken en van hun werk te genieten — en in menig opzicht ook te leren! —, dat is één van de redenen dat wij het bestaan van dit Benelux-festival niet alleen als heel logisch ondergaan, maar ook van harte toejuichen.

Zo was er in het kader van het festival voor de deelnemers op donderdag 10 mei de gelegenheid een excursie naar Antwerpen mee te maken. Een dertigtal enthousiasten heeft daar gebruik van gemaakt en zonder uitzondering hadden zij daar na afloop niet de minste spijt van. De Gevaert-fabrieken in Antwerpen hadden voor een warm onthaal gezorgd: een voortreffelijke lunch in het prachtige restaurant van de fabriek, een rondgang door het bedrijf en een rondrit door stad en havens werden gevolgd door een avondmaaltijd waarbij zich vele leden van de Cinéclub Lieven Gevaert te Mortsel hadden geschaard.

Deze avondmaaltijd en de daarop volgende voorstelling van Belgische amateurfilms in het Gevaert-theater kenmerkten zich door een zeer vriendschappelijke sfeer; er werd over de gezamenlijke liefde voor de film gesproken, gedachten werden uitgewisseld, kortom: de Belgische en Nederlandse amateurfilmers die daar tezamen waren hadden elkaar gevonden.

De zaal tijdens de feestelijke slotavond. Op de voorgrond de jury.

Op het halfduistere balkon werd koortsachtig gewerkt om de projecties vlot en zonder storingen te doen verlopen.

Wij kregen een reeks uitstekende Antwerpse amateurfilms te zien: 'Japan' van Walter A. Seys, een fraaie impressie van enkele aspecten van het Japanse land en — goed gedaan! — ook van het Japanse volksleven; 'Schelderijkdom' van Marcel Verbruggen, een prachtig gefotografeerde film over het vogelven in het gebied van de Scheldemonding; 'Kreatie in Keramiek' van Rik Kuypers, een in menig opzicht experimentele film over het werk van de kunstenaar Peeters, en tot slot de ronduit schitterend vervaardigde, van een kostelijke humor doortrokken films 'Nocturne' en 'Gebroken Hart' van Emiel Wouters.

Reeds bij deze films kregen wij alweer de indruk dat de Belgische amateurs over het algemeen aan twee belangrijke dingen meer aandacht besteden dan de Nederlanders: de titels en het geluid. Incidenteel valt ook een betere camera-techniek op te merken maar daar komen we nog wel op terug. De titels worden door de Nederlandse amateurs — gunstige uitzonderingen daargelaten — over het algemeen kennelijk als een onbelangrijk bijkomstigheidsgezien. Laten wij ons toch niet vergissen: 'De eerste klap is een daalder waard' is een oer-Hollands spreekwoord dat in dit verband maar weinig toelichting behoeft; een goede titel maken is een mooi karwei, bedenken daarbij altijd dat het in de regel het eerste beeld van uw film is: uw toeschouwers kijken met argusogen! Wat het geluid betreft hebben wij — hoe verder het festival vorderde hoe

sterker — het gevoel gekregen dat de Belgen meer aandacht besteden aan de kwaliteit ervan (een technische kwestie) en aan de functionele toepassing ervan (een gevoelskwestie).

Enfin, toen voorzitter Sano van de Cinéclub Lieven Gevaert met een kort woord de bijeenkomst besloten had, wisten verschillende Nederlandse deelnemers dat ze enkele spannende festivaldagen tegemoet gingen: de Belgische amateurs hadden in Antwerpen als het ware een voorproefje gegeven van de algemene kwaliteit van hun films waarmee ze in Den Bosch voor de dag zouden komen.

De openbare juryzittingen

Er waren in totaal voor het Benelux-festival voor reis- en vakantiefilms 90 films ingezonden. Na de — helaas noodzakelijke — voorjurering werden 38 films toegelaten tot de finale. Het bleken te zijn: 1 Luxemburgse- 13 Belgische- en 24 Nederlandse films.

De jury voor deze finale bestond uit de heren Dr. J. Peters, directeur van het Nederlands Filminstituut te Amsterdam (voorzitter), J. Dirkse, lector in de filmkunde aan de Jan van Eyk-Academie te Maastricht, Drs. A. Nieuwendijk, secretaris van de Nederlandse Federatie van Filmkringen, K. Simons, voorzitter van de (beroeps-)filmclub 'Het Linnen Venster' te Antwerpen, George Sluizer, beroeps-cineast, Ir. M. Tans, bestuurslid NOVA en R. van der Velden, hoofd-programmator bij de Gewestelijke Om-

roep Antwerpen van de Belgische Radio en Televisie. Wij moeten zeggen dat wij dit een uitermate goed samengestelde jury vinden en wel vanwege de combinatie: filmdeskundigen/filmmakers. Stuk voor stuk hebben deze juryleden hun sporen verdiend waardoor geen der finalisten lang hoeft te twijfelen aan de gedegenheid van het oordeel van de gezamenlijke juryleden. Slechts jammer is te vinden dat de voorjurering *niet* door deze heren plaats vinden maar ieder zal begrijpen dat dit praktisch een onmogelijkheid was.

Gemakkelijk heeft de jury het niet gehad. Tijdens de vier openbare juryzittingen in Schouwburg Casino — die telkens werden bijgewoond door enige honderden belangstellenden — hadden de heren een oordeel te formuleren over 38, vaak de meest uiteenlopende, reis- en vakantiefilms. Enkele van die films hadden een draaitijd die het half-uur benaderde, en, het moet gezegd worden: de langste amateurfilms zijn nog nimmer de sterkste gebleken, ook weer niet tijdens dit festival. Dit ligt ook voor de hand omdat juist voor de amateurfilm de grotere gaafheid en indringendheid in de grotere korthed ligt. Maar goed, de projecties kwamen dankzij de zorgen van de heren Ebeling en Geijssen (over welke zorgen u in het artikel van de heer Ebeling in dit nummer meer kunt lezen) tot een goed eind, en voor iedereen het goed en wel wist, stond op de avond van de prijsuitreiking de voorzitter van de jury, Dr. Peters, zijn samenvatting te geven van de bevindingen der juryleden.

Het jury-oordeel

Aangenaam verrast bleek de jury over het peil der reis- en vakantiefilms dat beduidend hoger lag dan tijdens het vorige festival in 1960. 'Het is veel gemakkelijker om kritiek uit te spreken dan lof: dit is een merkwaardige menselijke eigenschap', aldus de heer Peters. Gelukkig echter waren over de meeste films heel lofwaardige dingen te zeggen. Leerzaam was echter ook de algemene kritiek van de jury, kritiek die niet alleen de deelnemers aan het festival raakt, maar eigenlijk 99 % van alle amateurfilmers: 'De jury betreurt het te kort aan durf dat in het algemeen naar voren komt... veel voor de hand liggende aspecten van reizen en vakantie komen in de films steeds terug... gezien de uitputtendheid waarmee de vakantieplaatsen onder vuur worden genomen lijkt de vakantie voor vele amateurfilmers een nogal grimmige bezigheid... humor, hoe licht in dit genre films te verwerken, komt opvallend weinig tot uiting... de speelfilms tonen vaak een gebrek aan dramaturgische bouw...', waren de voornaamste opmerkingen.

De jury was verder niet zeer ingenomen

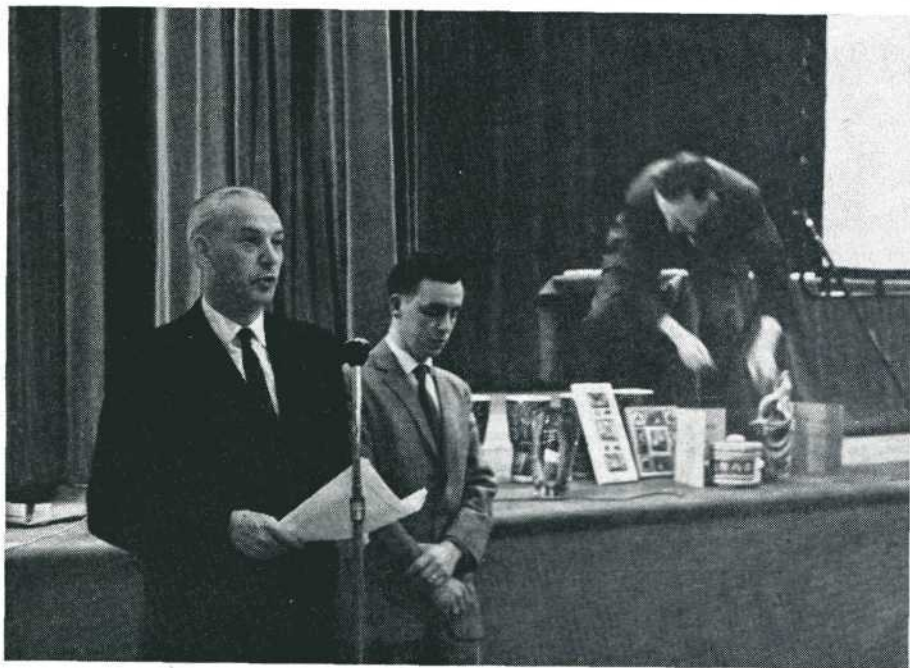
met de geluidsillustratie — die overigens, zoals al opgemerkt, bij de Belgische films in het algemeen beter was dan bij de Nederlandse films.

Afgezien van de vaak onvoldoende technische kwaliteit, wordt aan de keuze van de muzikale illustratie kennelijk nog veel minder aandacht besteed dan aan de keuze van de filmbeelden. Maar heel weinig filmers begrijpen dat stilte ook wel eens gewenst kan zijn: de minst passende muziek wordt vaak op meest ongewenste momenten stug doorgevoerd; een dergelijke manier van geluidstoepassing kon beter achterwege gelaten worden.

De prijstoekenning

Gelukkig had de jury ook zoveel goede kwaliteiten bij veel films geconstateerd dat de — duidelijke vermoede — voorzitter Peters na zijn toespraak een milde prijzenstroom kon uitreiken aan vele gelukkige winnaars. De jury had overigens geen aanleiding gezien om *alle* beschikbare prijzen toe te kennen; een lofwaardig besluit, want het zou zinloos zijn geweest om prijzen toe te kennen aan films die dat eigenlijk niet verdienen, alleen omdat die prijzen beschikbaar waren! De prijstoekenning op zichzelf had de jury — ook al omdat er niet te veel tijd tussen de laatste openbare juryzitting en de uitreiking was — nogal wat moeite gekost maar uiteindelijk is toch alles recht gekomen en konden verreweg de meeste inzenders en belangstellenden volkomen vrede hebben met de beslissingen der jury. Zoals ieder zal weten is dat lang niet altijd het geval!

De juryvoorzitter Dr. J. M. L. Peters tijdens zijn toespraak. Naast hem de secretaris van de jury, de heer W. Bettonvil.

De eerste-prijswinnaar Jos Paquay ontvangt zijn trofeeën van de jury-voorzitter.

Filmwedstrijd in Den Bosch

Het sluitstuk van het Benelux-festival 1962 betrof de filmwedstrijd 'Verdwaald in Den Bosch' waaraan op zondag een tiental filmers deelnam. De organisatoren hadden gezorgd voor wat plezierige 'aankleding': een optochtje van kinderen met trommels en toeters, ballende kinderen langs de route, drie kunstschilders op drie verschillende aardige punten, een poppenkast, een pierement, een

harmonie van honderd man en een uitrukkende politieauto. De filmerij trok veel bekijks van de Bosschenaren, waardoor het bij elkaar enkele bijzonder gezellige en spannende uurtjes zijn geworden. De meeste deelnemers aan dit wedstrijdje komen nog naar Den Bosch terug voor aanvullende opnamen.

Samenvatting

Terugblikkend op het festival constateren wij allereerst dat hiervan een zeer 'opvoedende' werking uitgaat om tot een algemeen hoger peil van reis- en vakantiefilms — verreweg het meest beoefende genre amateurfilm! — te komen. De enthousiaste organisator, de Bossche V.V.V.-directeur Jan Bruens, komt hierom grote lof toe. Er zijn zeker nog enkele zwakke puntjes in de organisatie maar niemand mag vergeten dat dit onvermijdelijk is bij een filmfestival dat pas voor de tweede keer gehouden wordt. Wij zijn er van overtuigd dat het volgende Benelux-festival, te houden in 1964, alle kans heeft tot een nog grootser evenement uit te groeien. De belangstelling bleek nu al zo groot dat 'Den Bosch' een geheel eigen plaats bij veel amateurfilmers van België, Nederland en Luxemburg heeft veroverd. 'U kunt er niet meer van af!', zo bezwoer een der deelnemers de heer Bruens! Wij zijn er zeker van dat het Organiserend Comité alles op alles zal zetten om van het volgende festival in 1964 een nog grootser festijn te maken. Laten alle amateurs intussen trachten het peil van hun reis- en vakantiefilms nog hoger op te voeren.

Het Benelux-festival 1964 ligt in het verschieft!

J. V.